

København, august 2024

Erhvervsstyrelsen
Telemarked
Att. Mette Mølsted
(memokr@erst.dk og postmar@erst.dk)

Høringssvar vedrørende udkast til produktmarkedsafgrænsning for marked 1

Fastspeed har d. 8. juli 2024 fra Erhvervsstyrelsen modtaget udkast til produktmarkedsafgrænsning for marked 1.

Input og bemærkninger fra Fastspeed fremsendes hermed.

Indledende bemærkninger

Overordnet set finder Fastspeed, at den identificerede afgrænsning i henholdsvis højkapacitets- og lavkapacitetsmarked, som ERST har identificeret, er meningsfuld – og bør være gældende som grundlag for Styrelsens videre arbejde med markedsanalyser for marked 1.

Fastspeed deler ERSTs vurdering af, at coax og fiber rettelig kan inkluderes på ét fælles højkapacitetsmarked, og at 5G-bredbåndsforbindelser via router ud fra både en substitutions- og kundepræference-betragtning med en vis rimelighed kan inkluderes på lavkapacitetsmarkedet for adgang på et fast sted – på trods af at de 5G-baserede forbindelser ikke nødvendigvis er bundet op på anvendelse et fast sted.

Selvom Fastspeed overordnet er enige i ERSTs udkast til produktmarkedsafgrænsning, så har udkastet dog givet anledning til kommentering af et par punkter:

1) Vertikalt integrerede udbydere er dominerende.

Som Styrelsen også konkluderer i sit udkast, så sidder der tre største udbydere – som alle er vertikalt integrerede - fortsat på knap 7 ud af 10 forbindelser – en ændring på kun -3,9 %-points fra 2021 til 2023: *”Udviklingen indikerer imidlertid også, at detailmarkedet fortsat er præget af, at de store, vertikalt integrerede selskaber har en betydelig styrkeposition på detailmarkedet i forhold til de mindre tjenesteudbydere uden egen infrastruktur”.*

Det fremgår også meget tydeligt af de dominerende selskabers årsregnskaber, at disse udbydere i detailmarkedet sælger til priser betydeligt under deres omkostninger - i et forsøg på at beskytte deres kundebaser og skærme mod konkurrence fra udfordrerne i markedet. Fastspeed finder dette forhold som yderst skævvridende for konkurrencen – og opfordrer ERST til at være opmærksomme på de vertikalt integrerede selskabers nuværende mulighed for – og praksis med - at operere med massive og konkurrenceforvridende margin squeezes som et for

markeds konkurrencen helt afgørende element gennem hele ERSTs proces med gennemførelse af markedsundersøgelser samt identifikation af behov for sektorspecifik regulering.

Nedenfor er links til et par helt aktuelle artikler fra Berlingske vedrørende de massive underskud i tjenesteudbyderleddet - drevet af de største, vertikalt integrerede udbydere:

[Dundrende underskud hos danskernes internetleverandører – direktør kræver indgreb \(berlingske.dk\)](#)

[Dansk internetgigant afviser prisdumpning og skjult flytning af regningerne \(berlingske.dk\)](#)

Desuden er her link til en artikel fra ITWatch, der beskriver hvordan økonomien forværres yderligere hos landets største tjenesteudbyder Nuuday i 1H2024 ift. 1H2023 (meget sigende opsummeret i artiklens afsluttende linje: "Nuuday har aldrig haft sorte tal på bundlinjen"):

[Nuuday skovler nye kunder ind på ét område, men bløder kunder på et andet \(itwatch.dk\)](#)

2) **PDS/LAN-forbindelser er udeladt af markedsafgrænsningen.**

Jf. seneste Telestatistik fra SDFI er der ved udgangen af 2023 mere end 204k LAN-forbindelser, og antallet har været stigende over de seneste år. Som Fastspeed læser udkastet til markedsafgrænsningen, så er disse LAN-forbindelser ikke omfattet af produktmarkedsafgrænsningen. I vores opfattelse burde disse rettelig inkluderes som en del af lavkapacitetsmarkedet, da de kvalitetsmæssigt og præferencemæssigt ikke fuldt kan substituere coax- og fiberforbindelser.

3) **Udfasning af DSL.**

Selvom det ikke direkte har betydning for afgrænsning af produktmarkeder, så er det vigtigt at ERST i hele processen med markedsanalyse-arbejdet har for øje, hvordan man vil forholde sig til, at DSL helt udfases i løbet af den kommende reguleringsperiode for lavkapacitetsmarkedet, idet DSL gradvist udfases hen mod 2029, hvor DSL-plattformen helt nedlukkes (ERST skriver i Teknisk Bilag 1, at dette vil ske i 2030, men ifølge TDC Net sker dette allerede senest i 2029, se indsatte link nedenfor. Nedlukningen vil markant reducere engrosudbuddet på dette lavkapacitetsmarked over tid.

[Kobberudfasning \(tdcnet.dk\)](#)

4) **Typer af engros-produkter**

For at sikre, at det kan være økonomisk rentabelt som tjenesteudbyder at udbyde produkter baseret på engrosydelse i Marked 1, så er det helt afgørende at engrosudbud baseres på Bit Stream Access-produkter (BSA) som det er tilfældet bredt i dag. Det er helt tydeligt, at et rått, lokalt opsamlet produkt ikke er et godt udgangspunkt for at etablere markeds konkurrence i et delmarked, jf. ERSTs afgørelse om fastsættelse af net Fibers maksimalpris på delmarked Nordfyn. I dette delmarked er net Fiber blevet pålagt at åbne sit fibernet baseret på rå fiber – men ikke en eneste tjenesteudbyder har d.d. fundet det interessant eller relevant at tage dette engrosprodukt i brug.

Udbud af et rått, ubundet produkt som supplement til et BSA-produkt vil dog kunne have en gavnlig, regulerende virkning på netejernes hidtidige praksis om markant at hastighedsdifferentiere prissætningen af deres engrosprodukter helt uafhængigt og i strid med de reelle, underliggende relaterede omkostninger - til betydelig skade for markedsdynamikkerne i tjenesteudbyder-leddet, og dermed til skade for forbrugerne. Derfor er det Fastspeeds opfattelse, at ERST bør overveje at kunne pålægge netejere med SMP-status et krav om udbud af begge typer engrosprodukter parallelt – på samme måde som TDC ved tidligere regulering har været pålagt dette for engrosadgang til kobbernettet.

Mvh

Jens Raith

Fastspeed CEO